

Smil gennem tårer

Forskning viser, at humor har fysisk og psykisk betydning for syge børn. Alligevel er den offentlige støtte til hospitalsklovne så begrænset, at bidrag fra private, virksomheder og fonde afgør antallet af røde næser på landets børneafdelinger.

METTE STEPNICKA | specialmagasiner@jp.dk

De prikkede, røde støvler står i skarp kontrast til de hvide træsko, der ellers betræder de lange hospitals-gange. Fra en strop i de blå overalls dingler en gul ludobrik. »Det er mit navneskilt,« forklarer hospitalsklovnen Ludo de indlagte børn. Så kigger nogle af dem skeptisk på hende. Men den er god nok. Inden i Ludo gemmer sig nemlig Mette, som til efternavn faktisk hedder Brich.

Mette Brich har en baggrund i reklamebranchen, og selv om den med hendes ord kan være ret fantasifuld, havde hun aldrig gøglet, før hun i 2004 blev hospitalsklovne. Dengang stod hun som 50-årig uden arbejde og så en annonce for den første danske hospitalsklovneuddannelse. Pludselig vidste hun bare, at det var det, hun skulle.

Hverken vennerne eller manden var overraskede, for Mette havde altid været lidt af en festabe. Men de første gange, Mette i skikkelse af Ludo trådte ind på en hospitalsstue til et sygt barn, blev hun stum, satte sig ned på sin lille,

” Når Ludo ankommer til Rigshospitalet, Herlev Hospital og Roskilde Sygehus, er det som udsendt af foreningen Danske Hospitalsklovne.

prikkede kuffert og kæmpede for ikke at tænke spontaniteten ihjel. Siden har hun for alvor fået stemmebåndet på gled.

Ikke kun gøgl

Når Ludo ankommer til Rigshospitalet, Herlev Hospital og Roskilde Sygehus, er det som udsendt af foreningen Danske Hospitalsklovne. Sammen med sine 18 kolleger dækker hun 21 af landets børneafdelinger. Afdelinger, der tager sig af en stor del af de 60.000 børn, der årligt indlægges på danske hospitaler.

Hospitalsklovnene er ikke kun underholdning. De har gennemgået en etårig hospitalsklovneuddannelse og kan aflæse, hvad de små patienter har brug for.

En af patienterne er seksårige Alma Lærke, som i foråret var indlagt med neuroborreliose. Hver dag skulle hun sidde med drop, og her fik hun sommetider besøg af hospitalets klovne. Alma Lærkes mor, Katrine Gro Skov, oplevede, at klovnene hurtigt fornemmede, at Alma Lærke

ikke ville have dem for tæt på, så de gøglede på afstand. Alligevel havde Alma Lærke glæde af klovnenes besøg, for bagefter snakkede hun løs om dem og glædede sig til næste gang, de kom.

Børnemagt

For et barn kan der være megen angst forbundet med en hospitalsindlæggelse, fortæller psykolog og humorforsker Martin Führ fra Aalborg Universitet. Det syge barn gør, som forældrene og hospitalspersonalet siger, men det forstår ikke altid, hvad der foregår. Det kan føles utrygt. Hospitalsklovnen er barnets allierede, for den spejler barnets følelser og viser, at det er okay at være bange. Sådan kan klovnen hjælpe barnet gennem svære situationer, forklarer han.

Klovnen kan også få barnet til at grine. Og når man griner, kan man holde angsten på afstand, siger Martin Führ. Som humorforsker har han blandt andet undersøgt børns brug af humor, og

OTER

chef forlader enhed

chef for Sundhedsstyrelsens Enheden for Tilsyn og Patientsikkerhed, Anne Mette Dons, arbejder ikke længere i styrelsen. Det skriver Dagens Medicin.

Sundhedsstyrelsens presserådgiver, Solveig Røigaard-Petersen, siger ikke over for Dagens Medicin uddybe, hvorfor Anne Mette Dons forlader posten som enhedschef, men henviser til en handlingsplan på styrelsens hjemmeside.

Enheden Tilsyn og Patientsikkerhed fører tilsyn med sundhedsvæsenet og autoriserede sundhedspersoner. Området har på det seneste stykke tid været underlagt megen kritik – blandt andet i forbindelse med manglende tilsyn med en nordjysk psykiater, der fejlbhandlede patienter.

... aflæser du stadigvæk temperaturer manuelt?
- helt ærligt, vi skriver 2014...

Sporbarhed i dit lab

kontinuerlig overvågning
automatisk dokumentation

alarmer og rapporter
audit trail og back-ups

udviklet i henhold til
GLP, GMP og
FDA CFR21 part11

automatiske system for temperaturmåling til laboratorier

sales@icuscandinavia.com

70 22 84 40

www.icuscandinavia.com

Boomerang
www.icuscandinavia.com

Man kan selv gøre meget for sit helbred

Kinesiske produkter
til selvbehandling og personlig pleje

...din krop. Lær at tyde de signaler som den sender, lyt, og gør noget ved det - selv. Det har kineserne gjort gennem årtusinder. Dr. Hong vil gerne give denne viden og muligheder til danskerne. Resultatet er øget velvære og bedre livskvalitet, hvor sygdomme kan undgås.

...massagepind

...ne har ligesom fødderne zonetera-
kter. Massage af fingrene kan af-
...e småledsgigt. Desuden fremmer
...irkulationen, hvilket har betydning
...rnefunktionen. Massagen er utrolig
...elig og holder hænderne smukke.

Meridiansmassagehammer

Med disse meridianmassagehamre kan
man påvirke meridianernes og blodkar-
renes cirkulation. Det afhjælper hurtigt akut
opståede smerter. Ved regelmæssig brug,
kan man også afhjælpe kroniske smerter
og samtidig forebygge organsygdomme.

Fra kr. 160,-

www.hong-klinik-butik.dk

... flere produkter på webshoppen og læs om produkternes anvendelse og formål.
... kom ind i butikken på Hunderupvej 151A i Odense og få en professionel vejledning.

HONG-KLINIK

B U T I K

V/ HONG XIAO XIE | HUNDERUPVEJ 151 A | 5230 ODENSE M
TLF. +45 22 33 68 66 | WWW.HONG-KLINIK-BUTIK.DK

Mette Brich har en bag-
grund i reklamebran-
chen, men går også un-
der navnet Ludo, når hun
er ude som hospitals-
klovn. Foto: PR

Katrine Gro Skov og
Alma Lærke. Privatfoto

► to undersøgelser fra 1998 og 2010 viste, at størstedelen af de adspurgte, i alt næsten 3.000 11-16-årige børn, brugte humor som et redskab til at tackle angst og stress.

Hospitalsklovnens rolle som uvildig part har betydning, fortæller lektor og humorkonsulent Per Ryt-Hansen. Klovnen er hverken pårørende eller personale, så klovnen og barnet har ikke noget på hinanden. Hospitalspersonalet har en dagsorden, men hospitalsklovnen stiller sig bare til rådighed. Den lader barnet tage initiativet i en situation, hvor det har mistet kontrollen over alt andet. På hospitalet bestemmer alle over barnet, men barnet bestemmer over klovnen.

Det betyder, at Ludo sommetider må agere

I Ludos lommer er der altid balloner og røde klovnenæser til akutte næse-transplantationer.

marionetdukke. Engang besøgte hun en dreng, der var så syg, at han ikke kunne andet end at ligge i hospitalssengen og sige "gå ud, kom ind" til Ludo. Så det gjorde hun igen og igen. Indtil drengen kom til at grine.

Sund latter

Latterens helbredende kraft er vigtig, siger Martin Führ. Når vi griner, stiger kroppens produktion af immunoglobulin, serotonin og endorfiner. Immunoglobulin styrker immunforsvaret, serotonin er det stof, der regulerer dit humør, og endorfiner hæver smertetærsklen. Et godt grin giver altså velvære, mindre smerte og en mere modstandsdygtig krop, forklarer han og henviser til et

amerikansk forsøg med to grupper voksne cancerpatienter. Den ene gruppe så sjove film på hospitalet og havde bagefter kun brug for halvt så meget smertestillende medicin som gruppen, der ikke havde set komedier. Forskning tyder altså på, at humor kan påvirke smertefølelsen og sygdomsforløbet, men om det gælder alle patienter, er stadig ikke fastslået.

I Ludos lommer er der altid balloner og røde klovnenæser til akutte næsetransplantationer. Sommetider er det i stedet hospitalsudstyret, der bliver til klovnerekvisitter. Brækposer fungerer fint som hånddukker eller som bandeposer, hvor børnene kan udspy de værste gloser, mens sygeplejersken stikker dem i armen. Og Ludo har fak-

Alma Lærke var i foråret indlagt med neuroborrellose. Privatfoto

tisk så mange bandeord, at hun kan låne ud af dem.

Vi er bagud

Selv om forskning viser, at humor har betydning i svære situationer, som for eksempel under sygdom, har danske læger ifølge Martin Führ været for tilbageholdende med at anerkende hospitalsklovnenes rolle. Så Danmark er bagud i forhold til andre skandinaviske lande. Den første danske hospitalsklovn blev brugt i 2002. I Sverige var det i 1995.

På danske børneafdelinger er der ingen garanti for røde næser i fremtiden. Danske Hospitalsklovne modtager begrænset offentlig støtte og er derfor afhængig af bidrag fra private, virksomheder og fonde.

Et nyt hold klovne bliver udklækket i år, hvor Ludo også kan fejre tiårs jubilæum. Hun har dog ingen planer om at gå på pension. For hver gang hun kommer hjem fra arbejde, tager de prikkede støvler af, hænger de blå overalls på bøjlen og bliver til Mette igen, så ved hun, at hun har gjort en forskel. I det lille øjeblik, hvor hun fandt ind til det raske barn inden i det syge. Det barn, der stadig kan fantasere og grine. Uanset hvad der sker i morgen. ■

